
VIERING / DIENST op 15 februari 2026, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer

met Doopsgezind Kerkkoor o.l.v. Peter Veenhuizen,

begeleid door Wilma Broere

Koster: Leon de Graaff

Lezer: Marlies van Leeuwen

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay

Kerkenraadslid: Annigje Leighton

Predikant: Paul F. Thimm

Aansteken van de kaarsen

Welkom

Koor zingt “Lift up your heads” (Ps.24:7)

Georg Weissel (1590-1635) – Eng. vertaling: Catherine Winkworth (18270 1878)

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
die hemel en aarde maakt,
die trouw is in eeuwigheid;
die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die ons liefheeft als een trouwe partner.
en van Jezus Christus, die ons voorgaat als een goede leermeester.
door de Heilige Geest, die ons steunt en uitdaagt als een wijze moeder. Amen.

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

Zingen “Here Jezus, om uw woord”

314 (alle 3)

Gebed

Laat ons wijzer en verstandiger worden door wat U ons wilt zeggen, God.
Laat ons vrijer, liefdevoller en milder worden door uw goede leefregels en spelregels.
Laat ons menselijker en beter omgaan met elkaar, met anderen, met uw schepping.
Laat ons stiller en nadenkender worden – juist waar in de wereld soms zo luidruchtig
wrede oplossingen en harde woorden worden verspreid.

Kom tot ons en in ons met uw Geest van gerechtigheid en vrede,
de Geest van Jezus Christus. Leer ons de ware levenskunst ontdekken en uitdragen.
Ja, raak ons aan met uw Geest en uw woord voor vandaag. Amen.

Koor zingt “Teach me, o Lord, the way of thy statues” Thomas Attwoord (1765-1838)

Inleiding bijbellezingen:

De bijbellezingen uit het Lees- en preekrooster voor vandaag hebben een scherpe en onprettige toon. En dat geldt zowel die uit het Oude Testament als die uit het Nieuwe Testament uit de bergrede van Jezus. Jawel ook de bergrede waar doopsgezinden zo verzot op zijn.

We kunnen twee dingen doen: deze lezingen uit het Eerste-dag-rooster ontlopen. Dat is de gemakkelijke, plezierige weg.

Maar we kunnen ook dapper zijn en wel naar deze teksten luisteren, omdat we goed doen om niet alleen leuke en lieve dingen te horen, maar ook onplezierige uitspraken. Dat is minder gemakkelijk, maar wel stoer en ook wel leerzaam.

Misschien bent u er al wat bang voor geworden. Terecht, want ik kies voor de stoere en lastigere optie die ons best zal uitdagen.

Bijbellezing: Deuteronomium 30:15-20

Koor zingt “Veni Jesu, Amor” Luigi Cherubini 1760-1842)

Bijbellezing: Matteüs 5:17-26

Zingen “Als je geen liefde hebt voor elkaar” **Alles wordt nieuw III, 19 (alle 3)**

Preek/overdenking

Lieve gemeente!

I.

Laat ik maar meteen met de deur in huis vallen. Toen ik de beide bijbelteksten las, stuitte mij de dreigende toon tegen de borst. Ik bedoel de woorden in Deuteronomium waar Mozes tegen zijn volk zegt: *“Als jullie Hem (God) de rug toekeren en weigeren te luisteren...en door andere goden laten verleiden, dan zeg ik jullie dat jullie te gronde zullen gaan...”* (Dtn. 30:18)

En ik bedoel ook als Jezus in de Bergrede zegt, dat wie lelijke, hatelijke dingen tegen zijn naaste zegt en zich niet wil laten verzoenen, pittige rechtszaken en zelfs hellevuur te wachten staat.

Ik heb zo’n hekel aan dreigende afschrikkende taal van bovenaf. Misschien herkent u dat ook bij uzelf. Sorry Mozes en sorry Jezus! Ik krijg er spontaan jeuk van, en toch houden jullie harde uitspraken mij bezig, want ik wil ze wel kunnen begrijpen.

Wat ik goed begrijp is, dat wetten en regels broodnodig zijn om met elkaar te kunnen leven. Dat geldt overal – zeker in een maatschappij die principes van de rechtsstaat eerbiedigt, in een gezin, in de kerk, ja altijd en overal waar mensen samenleven.

Maar wat als die regels overtreden worden – ongewild per vergissing of juist expres met kwade opzet?

Blijkbaar kan het dan niet anders dan dat er maatregelen moeten volgen: een waarschuwing, boete, berisping, een milde of harde straf. Elk rechtssysteem werkt met afschrikking en genoegdoening. Dat zijn de ultieme consequenties van wetten en regels, besef ik.

II.

Maar gelukkig zijn er ook de positieve kanten van wetten en regels:

In Deuteronomium wordt dat zo onder woorden gebracht: *“Ik roep vandaag hemel en aarde als getuigen op: jullie staan voor de keuze tussen leven en dood, tussen zegen en vloek. Kies dan voor het leven, voor je toekomst en die van je nakomelingen, door de Heer, uw God, lief te hebben, naar zijn stem te horen en hem aan te hangen.”*

(Dtn.30:19-20)

Kies het leven. En daar horen de leefregels bij die het leven samen waarborgen. En dat is wat liefde inhoudt – liefde tot God en elkaar. En liefde is niet alleen maar een mooi gevoel dat je op Valentijnsdag viert – dat is een veel voorkomend misverstand. Nee, liefde is een manier van doen en handelen, een manier van samen leven.

Daarom schrijft Matteüs, dat Jezus niet gekomen is om de Tora, de wet van God, af te breken of op te heffen, maar juist minutieus en radicaal na te leven. Op die manier komen liefde en het leven helemaal tot hun recht.

Jezus geeft concrete voorbeelden van waar het in de Tora om gaat. Gods wetten zijn niet bedoeld om ons het leven zuur en zwaarder te maken, maar ons een bruikbare en goede handleiding te geven voor een beter leven met een waarschuwing over de nare gevolgen en bijwerkingen als je die negeert of moedwillig met voeten treedt. Dat is de straf die we over onszelf afroepen.

Jezus gaat uit van het 5^e gebod van de Tien geboden: “*Gij zult niet doden*” of beter vertaald “*Je zult niet vermoorden*”. Het is een basisgebod om niemand van het leven te beroven. - Maar Jezus maakt duidelijk dat leven naar Gods gebod dieper gaat dan het alleen letterlijk volgen daarvan. Moord begint niet met een getrokken pistool of met het neersteken van iemand. Het begint al eerder: in het hart en met de mond van mensen.

Als ik iemand anders niet meer verdraag, een hekel aan hem of haar krijg, ontkiemt er iets van haat in mij. En haat is dodelijk. Natuurlijk zul je niet voor een rechtbank veroordeeld worden voor haten van iemand (soms wel voor haat zaaien). Je zult niet zomaar gestraft worden als je zo kwaad op iemand wordt dat je hem uitscheldt voor “idiot” of “nietsnut”.

Natuurlijk wil Jezus niet zeggen dat we nooit boos mogen worden. Er zijn situaties dat boosheid op zijn plaats is – Mozes had zo zijn frustraties als zijn volk Israël plompverloren God vergat en andere goden achternaliep. En zelfs Jezus schold farizeeën en schriftgeleerden uit voor “adderengebroed”, toen ze deden alsof ze zich keurig aan Gods regels hielden, maar ondertussen dingen deden die echt niet kloppen.

Is het dan niet wat overdreven, als Jezus zijn toehoorders waarschuwt dat wie tegen zijn zuster of broeder uitvalt en niet zo aardige dingen zegt voor de rechtbank of zelfs het hellevuur terechtkomt? Ja, Jezus overdrijft graag, om dingen op scherp te zetten. En hij beschrijft haarfijn hoe het mechanisme van minachting, vernedering, uitschelden en pesten van de ander werkt – misschien om je zelf te handhaven – je eer of je positie of weet ik wat. Dat is zo begrijpelijk, denk ik, maar het is niet onschuldig, het is gevaarlijk en giftig.

Er zijn veel manieren – grove maar ook subtiele manieren – om iemand weg te zetten en van kant te maken – bijvoorbeeld door een ander stelselmatig te negeren of te kleineren, belachelijk of slecht te maken, te pesten of uit te sluiten. - Haat is een gemene sluipmoordenaar.

We weten hoe persoonlijke haat-mail, kwaadaardige “social media” berichten, doodsb bedreigingen en gemene filmopnames mensen onherstelbaar kunnen beschadigen en wanhopig maken. We horen hoe klokkenluiders, kritische journalisten en oppositie-

leiders, gemeenteraadsleden en hulpverleners in onze wereld subtiel eruit gewerkt en bedreigd worden.

Soms zien we hoe iemand met onophoudelijk gemopper of gescheld de levensvreugde van zijn of haar partner bederft.

Voor Jezus hoort geloven in God en hoe we elkaar zien en behandelen, bij elkaar.

Daarom gaat Jezus zelfs zo ver om te zeggen: dat je niet je religieuze plichten na kunt komen, als je niet alles doet om een verstoorde relatie met je zuster of broeder, met je naaste, om die weer goed te krijgen.

Jezus wil zeggen: “Laat toch het kwaad, laat de haat, de zelfzucht alsjeblieft niet macht over jullie krijgen.”

Van God hebben we woorden gekregen. We kunnen daarmee vernielen maar ook goed doen, zeer doen of verzoenen. Jezus had het alsmaar over het koninkrijk van God. En dat begint daarmee, dat we elkaar goede woorden en weldaden gunnen – zelfs aan degenen waar we niet zo goed mee overweg kunnen. En dan kan het wonderwel gebeuren, dat wie we als vriend behandelen vriendelijker wordt en dat wie we als mens zien menselijker wordt. Daar is geen garantie voor, maar het is de moeite en het risico waard om dat steeds weer te proberen. Niet vloeken maar zegenen. Amen.

Muziek

Open Ruimte

Gebed en Onze Vader

God, U wilt van harte dat we kiezen voor het leven en niet voor de dood, niet voor de vloek maar voor de zegen.

Help ons om te kiezen voor wat goed is en goed doet.

We zien en beleven elke dag wat minachting en haat kan bewerken en wat liefde en verzoening teweegbrengt.

Geef ons de moed en de kracht om ons zelf en onze eigen plek niet hoger te achten dan het leven en de waardigheid van de ander.

We hebben niet altijd door wat we aanrichten met een liefdeloos of respectloos woord tegen iemand anders. We beseffen soms niet wat een bemoedigend woord of liefdevol gebaar van ons kan betekenen voor iemand die het moeilijk heeft.

Maak ons bewust voor wat we zeggen en doen, dat we kunnen aanvoelen wat de ander nodig heeft en goed doet.

We denken aan de mensen die moeten zien te overleven in een land waar haat en moord hun bestaan heel zwaar maken. We bidden dat ze kunnen rekenen op echte solidariteit en steun van ons en ons land en dat ze kunnen blijven hopen op gerechtigheid en vrede. Leer ons uw goede geboden en geef ons inzicht en wijsheid om uw weg van liefde te vinden en te gaan – niet alleen met ons gevoel, maar ook met wat we zeggen en doen.

God, ook vandaag bidden we, om vrede en om verzoening – zo moeizaam en lastig die soms te bereiken zijn – in onze gezinnen, in onze samenleving, in onze kerken en in zoveel landen in de wereld.

Wees bij de journalisten en de politieke leiders, de hulpverleners en de burgers in Gaza en Israël, in Oekraïne en Rusland, in Iran en Amerika en andere landen waar mensen bang zijn en zich niet veilig voelen.

In de stilte denken en bidden we voor hen die ons aan het hart gaan dichtbij en ver weg.

...stilte...

We **bidden** nu **samen** tot U **zoals Jezus** ons voorgebeden en voorgeleefd heeft:

(oudere versie)	(versie van NBV 2006)
Onze Vader die in de hemel zijt.	Onze Vader in de hemel!
Uw naam worde geheiligd	Laat uw naam geheiligd worden,
Uw koninkrijk kome.	laat uw koninkrijk komen
Uw wil geschiede in de hemel,	en uw wil gedaan worden
alzo ook op de aarde.	op aarde zoals in de hemel.
Geef ons heden ons dagelijks brood.	Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben.
En vergeef ons onze schulden,	Vergeef ons onze schulden,
gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren.	zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is.
En leid ons niet in verzoeking,	En breng ons niet in beproeving,
maar verlos ons van de boze.	maar red ons uit de greep van het kwaad.
Want van u is het koninkrijk	Want aan U behoort het koningschap,
en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid	de kracht en de majesteit - in eeuwigheid. AMEN.

Koor zingt "Thou knowest, Lord, the secrets of our hearts" Henry Purcell (1659-1695)

Collecten

Zingen "Gezonden door de Heer" / "Sent by the Lord am I" **Iona I, 48** Ned., Engl.

Zegen (samen)

Laten we aan het einde van de dienst elkaar en anderen Gods zegen meegeven voor de nieuwe week die vandaag begint

De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
- en geeft je vrede. Amen.

Koor zingt "Rejoice in the Lord" (Fil.4:4,6,7) George Rathbone (1874-1951)

Doven van kaarsen